Pórovnanie: ako to bolo do 31. 8. 2026 a ako je to od 1. 9. 2026

Oblasť	Do 31. 8. 2026 – zákon č. 599/2001 Z. z.	Od 1. 9. 2026 – zákon č. 78/2026 Z. z.
Doklad totožnosti – občan SR	Občiansky preukaz, cestovný doklad, vojenský preukaz, námornícka knižka.	Len platný občiansky preukaz, cestovný doklad alebo námornícka knižka (§ 4 ods. 2). Vojenský preukaz sa vypustil.
Doklad totožnosti – cudzinec	Stačilo aj povolenie na pobyt pre cudzinca (pobytová kartička).	Cudzinec sa preukazuje platným cestovným dokladom. Povolenie na pobyt už samo osebe nestačí.
Kedy sa totožnosť preukazuje	Starý § 4 ods. 3 upravoval doklad totožnosti výslovne pri osobe, ktorej sa osvedčoval podpis.	Podľa § 4 ods. 2 sa žiadateľ preukazuje platným dokladom totožnosti pri osvedčovaní podpisu aj pri osvedčovaní zhody listín.
Listiny na použitie v cudzine	Neosvedčovali sa.	Naďalej sa neosvedčujú (§ 7 písm. b) pri kópiách, § 10 písm. c) pri podpisoch). Pribudla jediná výnimka, a to len pri osvedčovaní pravosti podpisu: podpis na potvrdení o žití do Českej republiky. Pri osvedčovaní zhody kópie listiny takúto výnimku zákon neobsahuje.
Doklady totožnosti s fotografiou	Neosvedčovali sa občianske, vojenské a služobné preukazy „a obdobné doklady" – teda pomerne vágne.	Výslovne sa neosvedčí občiansky preukaz, cestovný doklad, služobný preukaz, vojenská knižka a akýkoľvek iný doklad totožnosti s fotografiou.
Zdravotné doklady	Zákon ich neriešil, prax bola nejednotná – niektoré obce ich osvedčovali.	Zákaz priamo v zákone: preukaz poistenca, zdravotná dokumentácia, potvrdenia o zdravotnom stave.
Vodičský preukaz, zbrojný preukaz, technický preukaz, poľovný lístok	Zákon ich výslovne neuvádzal.	Neosvedčujú sa.
Cenné papiere	Zákon ich výslovne neuvádzal.	Neosvedčujú sa.
Kataster nehnuteľností	Neosvedčovali sa výpisy a odpisy zo súboru popisných a geodetických informácií katastra.	Neosvedčujú sa – doplnili sa aj pozemková kniha a železničná kniha.
Listiny s ochranným prvkom	Obce a okresné úrady ich bežne osvedčovali.	Podľa § 7 písm. j) sa neosvedčí kópia listiny, ktorá obsahuje ochranný prvok, ktorého funkcia sa vyhotovením kópie znehodnotí (vodoznak, hologram, reliéfna alebo suchá pečať). Zákon vysvedčenia ani diplomy nevylučuje ako druh listiny – rozhoduje konkrétny ochranný prvok na konkrétnej listine.
Kópia z kópie	Ani podľa starej úpravy nestačila obyčajná neosvedčená fotokópia: § 4 ods. 1 prikazoval porovnať kópiu s originálom listiny, jej osvedčeným odpisom alebo osvedčenou kópiou.	Rovnaká podmienka, formulovaná explicitnejšie – požiadavka originálu alebo úradne osvedčenej kópie je uvedená aj medzi dôvodmi nevykonania osvedčenia.
Cudzí jazyk	Neosvedčovali sa listiny v inom ako štátnom jazyku; výnimkou bola čeština.	Rovnako, pribudla však výnimka pre dvojjazyčné doklady o vzdelaní.
Podpis vytlačený, pečiatkou alebo naskenovaný	Zákon to výslovne neriešil.	Za vlastný podpis sa nepovažuje podpis predtlačený, vytlačený pečiatkou ani naskenovaný technológiou – neosvedčí sa.
Podpis na prázdnom liste alebo nevyplnenom tlačive	Zákon to výslovne neriešil (napriek tomu sa v praxi odmietalo).	Výslovný zákaz priamo v zákone.

Obchádzanie zákona a dobré mravy	Zákoň takýto dôvod odmietnutia neobsahoval.	Osvedčenie sa nevykoná, ak odporuje zákonu, obchádza ho alebo sa prieči dobrým mravom.
Osoba, ktorá nemôže čítať alebo písať	Zákon ju vôbec neupravoval – prax sa líšila úrad od úradu.	Podpis sa osvedčí, ak bola s obsahom listiny oboznámená inou osobou, prístrojom alebo špeciálnou pomôckou a listinu vie vlastnoručne podpísať. Za vlastný podpis sa uznáva aj podpis inou časťou tela alebo pomocou protézy.
Osvedčovacia doložka	Upozornenie, že sa neosvedčuje obsah listiny, bolo „len“ v texte zákona.	Veta, že „týmto osvedčením sa neosvedčuje obsah, správnosť ani pravdivosť skutočností“, je povinnou súčasťou doložky pri osvedčovaní zhody listín (§ 6 ods. 1 písm. f)). Náležitosti doložky pri osvedčení podpisu (§ 9) takúto vetu nevyžadujú. Samotné pravidlo však podľa § 14 ods. 3 platí pri oboch druhoch osvedčenia. Doložka nesmie zasahovať do textu listiny – inak sa vyhotoví na samostatnom liste.
Viacstranová listina	Zviazanie zákon upravoval už predtým: podľa § 7 ods. 5 sa listy osvedčovanej kópie spojili šnúrou, ktorej konce sa prekryli nálepkou s úradnou pečiatkou.	Podľa § 14 ods. 7 sa listina zviaže trikolórnou šnúrou vo farbách štátnej vlajky, konce sa prelepia nálepkou a opatria úradnou pečiatkou. Novinkou je farba šnúry a to, že pravidlo platí aj pri listinách, na ktorých sa osvedčuje podpis, bez príplatku.
Osvedčenie mimo úradnej miestnosti	Len ak sa osoba zo zdravotných dôvodov nemohla dostaviť na úrad (a išlo o osvedčenie podpisu).	Podľa § 14 ods. 1 môže obec vykonať mimo úradnej miestnosti, v rámci svojej územnej pôsobnosti, osvedčenie pravosti podpisu – už to nie je viazané na zdravotný dôvod. Neplatí to pre osvedčovanie zhody kópií a zákon toto oprávnenie nedáva okresnému úradu.
Väzba a výkon trestu	Zákon to výslovne neupravoval.	Podľa § 14 ods. 2 možno v ústave na výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody vykonať osvedčenie pravosti podpisu na listine – nie osvedčenie zhody kópie.
Osvedčovacie knihy	Jedna zviazaná osvedčovacia kniha na tlačivách Ministerstva vnútra SR.	Dve samostatné knihy – osobitne pre zhodu listín a osobitne pre pravosť podpisov, s podpisovými vzormi osvedčujúcich osôb a záznamom o poplatku. Staré knihy možno dobehnúť najneskôr do 31. 12. 2027.
Kópiu vyhotoví úrad	Zákon to výslovne neupravoval.	Podľa § 4 ods. 4 môže obec alebo okresný úrad vyhotoviť kópiu listiny na náklady žiadateľa. Zákon č. 78/2026 Z. z. žiadnu vlastnú sadzbu neurčuje – cenu si úrad účtuje podľa svojich nákladov, prípadne podľa sadzobníka správnych poplatkov tam, kde sa naň vzťahuje.
Správny poplatok	2 € za osvedčenie každého podpisu, 2 € za každú aj začatú stranu kópie v štátnom jazyku (v cudzom jazyku viac).	Sadzby sa nemenia – zákon č. 78/2026 Z. z. sadzobník neotvára. Poplatok možno naďalej zvýšiť o 100 % pri zvýšenej náročnosti, urýchlenom vybavení alebo úkone mimo úradnej miestnosti.